Praktische tools & producten voor professionals

Landelijk model ketenaanpak voor kinderen met overgewicht en obesitas

Het landelijk model

In de periode 2016-2018 heeft Care for Obesity (C4O) met behulp van financiering van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en in samenwerking met de acht proeftuingemeenten Amsterdam, Almere, Arnhem, 's-Hertogenbosch, Maastricht, Oss, Smallingerland en Zaanstad het landelijk model 'Ketenaanpak overgewicht en obesitas bij kinderen' ontwikkeld. Dit landelijk model is een doorontwikkeling van het eerder uitgebrachte basismodel 'Ketenaanpak overgewicht en obesitas bij kinderen' (2017), welke is gebaseerd op de aanpak van de proeftuinen Amsterdam en 's-Hertogenbosch en tevens is beschreven in het boek 'Overgewicht en obesitas bij kinderen. Verder kijken dan de kilo's' (Mil, van E. en Struik, A. 2015). Het model beschrijft hoe professionals een aanpak voor kinderen met overgewicht en obesitas kunnen inrichten, welke onderliggende visie daarbij hoort en wat deze visie vraagt van professionals.

Ga naar het landelijk model (https://www.kindnaargezondergewicht.nl/)

Ketenaanpak realiseren en borgen met de handreiking

Het voorbereiden, opzetten en uitvoeren van een ketenaanpak volgens het landelijk model is een intensief proces met een lange doorlooptijd en veel verschillende partners. Elk met hun eigen visie, belangen en financiering. Het vraagt dus tijd, energie en enthousiasme om alle neuzen dezelfde kant op te krijgen. Op basis van de ervaringen van 's-Hertogenbosch en de andere zeven proeftuinen is de 'Handreiking realisatie ketenaanpak voor kinderen met overgewicht en obesitas' (https://www.kindnaargezondergewicht.nl/) geschreven.

Praktische tools per professional

Onderstaande producten zijn een aanvulling op het landelijk model 'Ketenaanpak voor kinderen met overgewicht en obesitas'. Ze zijn bedoeld als handreiking voor gemeenten die een aanpak volgens het landelijk model willen inrichten. De modules en bijlagen laten zien hoe de rollen van de verschillende professionals, zoals beschreven in het landelijk model, kunnen worden ingevuld. De beschrijvingen zijn gebaseerd op de praktijk van de aanpak in 's-Hertogenbosch.

Jeugdgezondheidszorg

Module (https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/sites/default/files/documents/2023-06/ELK-jeugdgezondheidszorg-module.pdf)

Bijlagen

- Diagnostisch instrument JGZ (https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/sites/default/files/documents/2023-06/ELK-jeugdgezondheidszorg-diagnostischinstrument.pdf)
- Voorbeeldbrief aankondiging meetmoment (https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/sites/default/files/documents/2023-06/ELK-jeugdgezondheidszorg-voorbeeldbriefaankondigingmeetmoment.pdf)
- Voorbeeldbrief uitnodiging gesprek (https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/sites/default/files/documents/2023-06/ELK-jeugdgezondheidszorg-voorbeeldbriefuitnodiginggesprek.pdf)
- Voorbeeldteksten uitnodigingskaart 10-minutengesprek (https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/sites/default/files/documents/2023-06/ELK-jeugdgezondheidszorg-uitnodigingskaart10-minutengesprek.pdf)
- Overzicht resultaten BMI-meting school (https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/sites/default/files/documents/2023-06/ELK-jeugdgezondheidszorg-overzichtresultatenbmischool.xlsx)
- Gewichtsverloopkaart (https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/sites/default/files/documents/2023-06/ELK-jeugdgezondheidszorg-gewichtsverloopkaart.pdf)
- Werkinstructie brede anamnese (https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/sites/default/files/documents/2023-06/ELK-jeugdgezondheidszorg-werkinstructiebredeanamnese.pdf)
- Brede anamnese overgewicht (2-12 jaar en 12 jaar en ouder) (https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/sites/default/files/documents/2023-06/ELK-jeugdgezondheidszorg-bredeanamnese.pdf)
- Plan van aanpak (https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/sites/default/files/documents/2023-06/ELK-jeugdgezondheidszorg-pvaovergewicht.docx)

Bekijk de video op de website (https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/afdelingen/expertisecentrum-leefstijlgeneeskunde-kinderen/expertisecentrum-leefstijlgeneeskunde-kinderen-informatie-voor-professionals/praktische-tools-producten-voor-professionals).

Huisarts

Module (https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/sites/default/files/documents/2023-06/ELK-huisarts-module.pdf)

Bijlagen

1. Gewichtsverloopkaart (https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/sites/default/files/documents/2023-06/ELK-huisarts-gewichtsverloopkaart.pdf)
2. Diagnostisch instrument (https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/sites/default/files/documents/2023-06/ELK-huisarts-diagnostischinstrument.pdf)
3. Poster meting kind in huisartsenpraktijk (https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/sites/default/files/documents/2023-06/ELK-huisarts-postermeting.pdf)

Bekijk de video op de website (https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/afdelingen/expertisecentrum-leefstijlgeneeskunde-kinderen/expertisecentrum-leefstijlgeneeskunde-kinderen-informatie-voor-professionals/praktische-tools-producten-voor-professionals).

Kinderarts

Module (https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/sites/default/files/documents/2023-06/ELK-kinderarts-module.pdf)

Bijlagen

1. Diagnostisch instrument (https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/sites/default/files/documents/2023-06/ELK-kinderarts-diagnostischinstrument.pdf)
2. Anamnesevragenlijsten Jeroen Bosch Ziekenhuis (https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/sites/default/files/documents/2023-06/ELK-kinderarts-anamnesevragenlijst.pdf)
3. Checklist (psychosociale) anamnese zorgpad overgewicht (https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/sites/default/files/documents/2023-06/ELK-kinderarts-checklist-psychosociale-anamnese.pdf)
4. Module gespecialiseerd zorgpad (https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/sites/default/files/documents/2023-06/ELK-kinderarts-module-gespecialiseerd-zorgpad.docx)
5. Gewichtsverloopkaart (https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/sites/default/files/documents/2023-06/ELK-kinderarts-gewichtsverloopkaart.pdf)
6. Assessment tool eenvoudig (https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/sites/default/files/documents/2023-06/ELK-kinderarts-assessmenttool-eenvoudig.pdf)
7. Assessment tool meervoudig (https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/sites/default/files/documents/2023-06/ELK-kinderarts-assessmenttool-meervoudig.pdf)
8. Assessment tool complex (https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/sites/default/files/documents/2023-06/ELK-kinderarts-assessmenttool-complex.pdf)

Bekijk de video op de website (https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/afdelingen/expertisecentrum-leefstijlgeneeskunde-kinderen/expertisecentrum-leefstijlgeneeskunde-kinderen-informatie-voor-professionals/praktische-tools-producten-voor-professionals).

Kinderfysiotherapeut

Module (https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/sites/default/files/documents/2023-06/ELK-kinderfysio-module.pdf)

Bijlagen

1. Gewichtsverloopkaart (https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/sites/default/files/documents/2023-06/ELK-kinderfysio-gewichtsverloopkaart.pdf)
2. Diagnostisch instrument (https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/sites/default/files/documents/2023-06/ELK-kinderfysio-diagnostischinstrument.pdf)
3. Voorbeeld onderzoeksrapport kinderfysiotherapeut (https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/sites/default/files/documents/2023-06/ELK-kinderfysio-voorbeeld-onderzoeksrapport.pdf)

Bekijk de video op de website (https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/afdelingen/expertisecentrum-leefstijlgeneeskunde-kinderen/expertisecentrum-leefstijlgeneeskunde-kinderen-informatie-voor-professionals/praktische-tools-producten-voor-professionals).

Diëtist

Module (https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/sites/default/files/documents/2021-09/Module-di%C3%ABtist.pdf)

Bijlage

1. Gewichtsverloopkaart (https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/sites/default/files/documents/2023-06/ELK-dietist-bijlage-gewichtsverloopkaart.pdf)

Wijkprofessionals

Module (https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/sites/default/files/documents/2023-06/ELK-wijkprofessionals-module.pdf)

Bijlage

1. Gewichtsverloopkaart (https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/sites/default/files/documents/2023-06/ELK-wijkprofessional-gewichtsverloopkaart.pdf)

Kinderopvang

Module (https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/sites/default/files/documents/2023-06/ELK-kinderopvang-module.pdf)

Bijlage

1. Gewichtsverloopkaart (https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/sites/default/files/documents/2023-06/ELK-kinderopvang-gewichtsverloop.pdf)

Primair onderwijs

Module (https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/sites/default/files/documents/2023-06/ELK-po-module.pdf)

Bijlagen

1. Draaiboek meten en wegen (https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/sites/default/files/documents/2023-06/ELK-po-draaiboek-meten-wegen.pdf)
2. Voorbeeldtekst schoolgids (metingen door vakleerkracht) (https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/sites/default/files/documents/2023-06/ELK-po-voorbeeldtekst-schoolgids-vakleerkracht.pdf)
3. Voorbeeldtekst schoolgids (metingen door JGZ) (https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/sites/default/files/documents/2023-06/ELK-po-voorbeeldtekst-schoolgids-JGZ.pdf)
4. Toestemmingsformulier meten en wegen (https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/sites/default/files/documents/2023-06/ELK-po-toestemmingsformulier.pdf)
5. Voorbeeld brief aankondiging meetmoment (https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/sites/default/files/documents/2023-06/ELK-po-brief-aankondiging-meetmoment.pdf)
6. Overzicht resultaten BMI meting school (https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/sites/default/files/documents/2023-06/ELK-po-overzicht-resultaten-bmi-school.xlsx)
7. Voorbeeld brief uitnodiging gesprek (https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/sites/default/files/documents/2023-06/ELK-po-voorbeeldbrief-aankondiging-gespr

ek.pdf)

Voortgezet onderwijs

Module (https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/sites/default/files/documents/2023-06/ELK-VG-module.pdf)

Bijlage

1. Voorbeeldtekst schoolgids (https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/sites/default/files/documents/2023-06/ELK-VG-voorbeeldtekst-schoolgids.pdf)

Algemene bijlagen

1. Gewichtsverloopkaarten (https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/sites/default/files/documents/2021-09/Algemeen-bijlage-1-gewichtsverloopkaart.pdf)
2. Assessmenttool eenvoudig (https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/sites/default/files/documents/2021-09/Algemeen-bijlage-2-assessmenttool-eenvoudig.pdf)
3. Assessmenttool meervoudig (https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/sites/default/files/documents/2021-09/Algemeen-bijlage-3-assessmenttool-meervoudig.pdf)
4. Assessmenttool complex (https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/sites/default/files/documents/2021-09/Algemeen-bijlage-4-assessmenttool-complex.pdf)

Aanvullende producten

In de periode 2017-2018 heeft proeftuin 's-Hertogenbosch een doorontwikkeling gedaan op de onderwerpen 'eerste 1000 dagen', het expertisecentrum leefstijlgeneeskunde en de centrale zorgverlener. Daarnaast is er ook op het gebied van innovatie niet stil gezeten. Hieronder zijn alle producten te vinden die in 2018 zijn opgeleverd.

Centrale zorgverlener

Een centrale zorgverlener is een rol die kan worden vervuld door verschillende professionele functies in de keten binnen de aanpak van overgewicht en obesitas van kinderen. De centrale zorgverlener heeft twee kerntaken: de begeleiding van kind en gezin en de coördinatie van de ondersteuning en zorg voor deze kinderen. Om invulling te geven aan de rol van centrale zorgverlener is samen met proeftuin Amsterdam het profiel centrale zorgverlener opgesteld. De werkinstructie, brede anamneselijsten en het plan van aanpak zijn praktische hulpmiddelen die door de centrale hulpverleners gebruikt kunnen worden.

- Profiel centrale zorgverlener (https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/sites/default/files/documents/2021-09/Centrale-zorgverlener-profiel.pdf)
- Werkinstructie brede anamnese overgewicht (https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/sites/default/files/documents/2021-09/Centrale-zorgverlener-werkinstructie-brede-anamnese-overgewicht.pdf)
- Brede anamnese overgewicht (https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/sites/default/files/documents/2021-09/Centrale-zorgverlener-brede-anamnese-overgewicht.pdf)
- Plan van aanpak

(https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/sites/default/files/documents/2021-09/Centrale-zorgverlener-plan-van-aanpak-overgewicht.docx)

Resultaten inzet centrale zorgverlener 's-Hertogenbosch

In 's-Hertogenbosch is de afgelopen jaren een ketenaanpak geïmplementeerd om overgewicht bij kinderen aan te pakken. Hierbij werkt de jeugdverpleegkundige samen met professionals in het medische en sociale domein. Onderzoekers Sanne de Laat (Arts M+G GGD Hart voor Brabant), Monique Jacobs (Epidemioloog GGD Hart voor Brabant), Ien van de Goor (Programmaleider Academische Werkplaats Publieke Gezondheid Brabant | Tranzo, Tilburg University) en Edgar van Mil (Kinderarts Jeroen Bosch Ziekenhuis) deden op een kwalitatieve en kwantitatieve manier onderzoek naar het effect van Kind naar Gezonder Gewicht. *Hoe wordt de rol van centrale zorgverlener in de aanpak Kind naar Gezond Gewicht ervaren?* Het onderzoek werd uitgevoerd met subsidie van ZonMw.

Hieronder een overzicht van de resultaten:

- Factsheet onderzoek Kind naar Gezonder Gewicht in 's-Hertogenbosch (https://www.tilburguniversity.edu/sites/default/files/download/20220310_De_Laat_Factsheet%20Onderzoek%20KnGG%20%27s-Hertogenbosch.pdf)
- Video onderzoek Kind naar Gezonder Gewicht in 's-Hertogenbosch (https://youtu.be/Z1sUuplZ30o)

Eerste 1000 dagen

Proeftuinen Amsterdam en 's-Hertogenbosch hebben een verkenning uitgevoerd naar het uitbreiden van het landelijk model met een eerste 1000 dagen aanpak. Bijgevoegd document beschrijft hoe je een eerste 1000 dagen aanpak kunt inrichten, naar voorbeeld van het landelijk model ‘Ketenaanpak voor kinderen met overgewicht en obesitas’.

- Module eerste 1000 dagen (https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/sites/default/files/documents/2021-09/Eerste-1000-dagen-aanpak.pdf)
- Resultaten praktijkevaluatie eerste 1000 dagen 's-Hertogenbosch (https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/sites/default/files/documents/2021-09/Eerste-1000-dagen-resultaten-praktijkevaluatie.pdf)
- Risicofactorenlijst overgewicht eerste 1000 dagen (https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/sites/default/files/documents/2021-09/Eerste-1000-dagen-risicofactorenlijst-overgewicht.pdf)
- Bijlage stand van zaken regio 's-Hertogenbosch (https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/sites/default/files/documents/2021-09/Eerste-1000-dagen-stand-van-zaken.pdf)

Werkbladen boek Van Mil en Struik: Overgewicht en obesitas bij kinderen; verder kijken dan de kilo’s

Bij het boek "Overgewicht en obesitas bij kinderen" horen onderstaande werkbladen:

Werkbladen bij Overgewicht en obesitas_Gezinswerkmap totaal (https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/sites/default/files/documents/2025-04/werkbladen-bij-overgewicht-en-obesitas_gezinswerkmap-totaal.pdf)

Werkblad 1 Assessmenttool eenvoudig (https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/sites/default/files/documents/2025-04/werkblad-1_assessmenttool-eenvoudig.pdf)
Werkblad 2 Assessmenttool meervoudig (https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/sites/default/files/documents/2025-04/werkblad-2_assessmenttool-meervoudig.pdf)
Werkblad 3 Assessmenttool complex (https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/sites/default/files/documents/2025-04/werkblad-3_assessmenttool-complex.pdf)
Werkblad 4 Stappenplan werken met het voorbeeld dagmenu (https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/sites/default/files/documents/2025-04/werkblad-4_stappenplan-werken-met-het-voorbeel

ddagmenu.pdf)
Werkblad 5 Gezinswerkmap aanpak overgewicht (algemeen)
(https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/sites/default/files/documents/2025-04/werkblad-5_gezinswerkmap-aanpak-overgewicht-algemeen.pdf)
Werkblad 6 Groeicurve BMI
(https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/sites/default/files/documents/2025-04/werkblad-6_groeicurve_bmi.pdf)
Werkblad 7 Betrokken bij ons gezin (algemeen)
(https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/sites/default/files/documents/2025-04/werkblad-7_betrokken-bij-ons-gezin-algemeen.pdf)
Werkblad 8 Kinderarts (https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/sites/default/files/documents/2025-04/werkblad-8_kinderarts.pdf)
Werkblad 9 Opvoedingsondersteuning
(https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/sites/default/files/documents/2025-04/werkblad-9_opvoedingsondersteuning.pdf)
Werkblad 10 Diëtist (https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/sites/default/files/documents/2025-04/werkblad-10_dietist.pdf)
Werkblad 11 Fysiotherapeut
(https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/sites/default/files/documents/2025-04/werkblad-11_fysiotherapeut.pdf)
Werkblad 12 Gecombineerde leefstijlgroep
(https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/sites/default/files/documents/2025-04/werkblad-12_gecombineerde-leefstijlgroep.pdf)
Werkblad 13 Psycholoog
(https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/sites/default/files/documents/2025-04/werkblad-13_psycholoog.pdf)
Werkblad 14 Gezinstherapeut of systeemtherapeut
(https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/sites/default/files/documents/2025-04/werkblad-14_gezinstherapeut-of-systeemtherapeut.pdf)
Werkblad 15 Behandelaar van de ouder zelf
(https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/sites/default/files/documents/2025-04/werkblad-15_behandelaar-van-de-ouder-zelf.pdf)
Werkblad 16 Vragen (https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/sites/default/files/documents/2025-04/werkblad-16_vragen.pdf)
Werkblad 17 Gezondheidsrisico's
(https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/sites/default/files/documents/2025-04/werkblad-17_gezondheidsrisico.pdf)
Werkblad 18a Wat is er aan de hand (voor ouders)
(https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/sites/default/files/documents/2025-04/werkblad-18a_wat-is-er-aan-de-hand-voor-ouders.pdf)
Werkblad 18b Wat is er aan de hand (voor kind of jongere)
(https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/sites/default/files/documents/2025-04/werkblad-18b_wat-is-er-aan-de-hand-voor-kind-of-jongere.pdf)
Werkblad 19 Veelvoorkomende uitspraken van ouders
(https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/sites/default/files/documents/2025-04/werkblad-19_veelvoorkomende-uitspraken-van-ouders.pdf)
Werkblad 20 Motivatie (https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/sites/default/files/documents/2025-04/werkblad-20_motivatie.pdf)
Werkblad 21 Jezelf belonen
(https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/sites/default/files/documents/2025-04/werkblad-21_jezelf-belonen.pdf)
Werkblad 22 Doelen (https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/sites/default/files/documents/2025-04/werkblad-22_doelen.pdf)
Werkblad 23 Vertrouwen
(https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/sites/default/files/documents/2025-04/werkblad-23_vertrouwen.pdf)
Werkblad 24 Aanpak voor het gezin
(https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/sites/default/files/documents/2025-04/werkblad-24_aanpak-voor-het-gezin.pdf)
Werkblad 25 Planning van de hulpverlening
(https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/sites/default/files/documents/2025-04/werkblad-25_planning-van-de-hulpverlening.pdf)

Disclaimer

De inhoud van dit document is met zorg samengesteld. Wij stimuleren het toepassen van dit document door anderen. Maak je gebruik van teksten en/of beelden dan gaan wij er vanuit dat je de juiste inhoud en afbeeldingen gebruikt en deze niet zelf aanpast. Overnemen van de tekst mag met vermelding van dit document als bron. Samen Gezond 's-Hertogenbosch aanvaardt geen aansprakelijkheid voor of door onjuist gebruik.

Copyright © 2019-2024 Samen Gezond 's-Hertogenbosch

Code PRO-005